

Kommunstyrelsen

Införandet av en familjevecka påbörjas - familjedagspenning vid lov, studiedagar och utvecklingssamtal - regeringens remiss, Ds 2020:24 KS2020/647/01

Förslag till beslut

Sunne kommun förespråkar utredningens förslag nr 2 som innebär 2 dagar per/år för föräldrar med gemensam vårdnad och 4 dagar per år till förälder som har ensam vårdnad (kap 7.1 s 156 i remissutgåvan).

Sammanfattning av ärendet

Förslaget innebär att införa en ny föräldrapenningförmån i socialförsäkringsbalken, benämnd familjedagspenning. Syftet med införande av familjeveckan är att underlätta för förvärvsarbetande föräldrar att kombinera arbetsliv och familjeliv. Familjedagspenning ska lämnas för tid från det att barnet fyller fyra år och längst till dess barnet har fyllt sexton år. En årlig fördelning av dagar föreslås med tre olika förslag. Avsikten är att underlätta för föräldrar under hela barnets grundskoletid kunna ta ledigt några dagar per år. Familjedagspennings ersättning får ansökas om när vårdnadshavaren avstår från arbete under lov, studiedagar, terminsuppehåll eller motsvarande som regleras i skollagen. Ersättning bedöms och betalas ut av försäkringskassan.

Utredning av ärendet

Inför budgetpropositionen för 2022 har tre förslag av införande av familjeveckan (prop.2020/21:1 utg.omr 12) utretts och lämnats på remiss till bl a Sunne kommun att yttra sig om. Författningsändringarna föreslås att träda i kraft den 1 april 2022. Remissvaren ska ha inkommit till Socialdepartementet senast fredagen den 5 februari.

Beslutsunderlag

Verksamhetschefens tjänsteskrivelse 2021-01-05
Regeringens remiss DS 2020:24

SUNNE | VÄRMLAND

Anders Olsson
Tf kommunchef

Felicia Weinberg
verksamhetschef individstöd

Beslutet skickas till:
Socialdepartementet
Verksamhetschef individstöd

Införandet av en familjevecka påbörjas - familjedagspenning vid lov, studiedagar och utvecklingssamtal - regeringens remiss, Ds 2020:24 KS2020/647/01

Inför budgetpropositionen för 2022 har tre förslag av införande av familjeveckan (prop.2020/21:1 utg.omr 12) utretts och lämnats på remiss till bla Sunne kommun att yttra sig om. Författningsändringarna föreslås att träda i kraft den 1 april 2022.

Bakgrund

Föräldraförsäkringen bidrar till positiva effekter på föräldrars arbetsmarknadsdeltagande genom att göra det möjligt för föräldrar att vara hemma med barn när de är små och därmed öka förutsättningarna för både kvinnor och män att kombinera familjeliv och arbetsliv.

I en intervjustudieundersökning genomförd av SCB om arbetsmiljö under åren 2016 och 2017 angav 28 procent av de förvärvsarbetande föräldrar att det är svårt att kombinera arbetslivet med familj och fritid minst en gång i veckan. Ensamstående har en högre svårighet då de i vissa fall saknar avlastning i vardagen från en annan förälder.

Förslaget att införa en ny föräldrapenningförmån i socialförsäkringsbalken regleras i ett nytt kapitel under avdelningen om graviditetspenning och föräldrapenningförmåner. Ersättningen bör lämnas i en form av ny socialförsäkringsförmån som regleras i ett nytt kapitel i socialförsäkringsbalken.

Syfte

Syftet med införande av familjeveckan är att underlätta för förvärvsarbetande föräldrar att kombinera arbetsliv och familjeliv. Familjeveckan ska bidra till att främja minskat deltidsarbete samt ge föräldrar till något äldre barn bättre möjlighet att i vissa situationer vara lediga tillsammans med barnen.

Ett annat syfte är att bidra till ökad jämställdhet mellan män och kvinnor både gällande ekonomi och hem- och omsorgsarbete.

Familjeveckan syftar till att ge föräldrar mer tid med sina barn och därmed skapa förutsättningar för goda uppväxtvillkor för barn och en nära relation med båda föräldrarna högre upp i barns åldrar.

För att få familjedagspenning krävs att föräldern avstår från arbete den aktuella dagen, eller del av dagens som ersättningen avser. Det är inte möjligt att ta ut ersättning på en arbetsfri dag.

Familjedagspenningen får tas ut på lov, terminsuppehåll, studiedagar för personalen eller motsvarande situationer enligt skollagen (2010:800). Familjedagspenning kan tas ut av vårdnadshavare för barn mellan fyra och 16 år gamla.

Tre alternativa förslag om förmånstiden lämnas i remissen.

Grundläggande förutsättningar för rätt till familjedagspenning

En försäkrad förälder ska ha rätt till familjedagspenning om han eller hon avstår från förvärvsarbete för att vårda ett barn under en dag när de är lov, terminsuppehåll, studiedag eller motsvarande situation enligt skollagen som barnet normalt deltar i. Familjedagspenningen ska lämnas för tid från det att barnet fyller fyra år och längst till dess att barnet fyllt 16 år.

Till skillnad från föräldrapenning och den tillfälliga föräldrapenningen ska antalet dagar med familjedagspenning ges per vårdnadshavare och inte per barn. Det innebär att antalet dagar lämnas sammanlagt för en förälders barn i det aktuella åldersspannet. Familjedagspenningen ska kunna tas ut för samma barn och tid för att möjliggöra för två vårdnadshavare att vara lediga tillsammans med barnet.

Ersättning

Familjedagspenning beräknas på samma sätt som tillfällig föräldrapenning. Eftersom en förälders sjukpenninggrundande inkomst ska ligga till grund för beräkning av familjedagspenningen ska en följdändring göras i bestämmelserna som anger vilka förmåner enligt socialförsäkringsbalken detta gäller för. För den tillfälliga föräldrapenningen är taket för ersättningen 7,5 prisbasbelopp och inom föräldrapenningen är taket 10 prisbasbelopp. Tillfällig föräldrapenning beräknas på 260 dagar per år och föräldrapenning på 365 dagar. Högsta ersättningen för tillfällig föräldrapenning är idag 1058 kr och för föräldrapenning 1005 kr.

Tre olika förslag

Förslaget förespråkar en årlig fördelning för familjer under perioden från 4 års till 16 års ålder med ledighetsrätt och ersättningsrätt för att möta behovet av ledighet från arbete pga. skola, fritidshem eller förskola har lov, terminsuppehåll, studiedagar eller motsvarande. I dag används inte alla föräldrapenningdagar och föräldrars och barns behov ser olika ut. I genomsnitt använder föräldrar sammanlagt 14–17 dagar per år då barnet är mellan tre och sju år.

Familjedagspenningen ska lämnas i enligt två förmånsnivåer, hel och halv. Föräldrar med ensam vårdnad ska få avstå dagar till någon annan men högst hälften av de antal som beslutas.

De tre olika förslagen innebär;

1. Förslag 1 innebär att 6 dagar fördelas på vårdnadshavarna som har rätt till vars 3 dagar/år för ledighet enligt förslaget till familjedagspenning. För en förälder som har ensam vårdnad innebär det 6 dagar per/år sammanlagt för barnen.
2. Förslag 2 innebär att 2 dagar per/år för föräldrar med gemensam vårdnad och 4 dagar per år till förälder som har ensam vårdnad.

3. Förslag 3 innebär 1 dag per/ år för föräldrar med gemensam vårdnad och 2 dagar för förälder som har ensam vårdnad.

En förälder som har ensam vårdnad om ett barn kan avstå rätten att få familjedagspenning för barnet till förmån för annan av barnets föräldrar. Antalet dagar som kan ges bort begränsas till samma antal som då det finns två vårdnadshavare i resp. alternativ.

Konsekvenser

Antalet dagar med familjedagspenning per vårdnadshavare är få vilket innebär att påverkan på arbetsgivaren borde bli ganska liten i jämförelse med en längre period av föräldraledighet då det kan finnas behov av att rekrytera en ersättare vid frånvaron. Huvudregeln är att anmälan om uttag av familjedagspenning ska ske senast två månader innan uttaget sker med undantag för utvecklingssamtal då huvudregeln inte bör gälla. Hur ledigheten får tas ut regleras i bestämmelserna i lagtexten 3, 8a, 8b, 10 och 13 §§ FLL (föräldraledighetslagen).

Familjedagspenningen ska vara semesterlönegrundande.

Kommuner och regioner beräknas få lägre skatteintäkt som en konsekvens av reformen. Samtidigt beräknas ca 26 % av vårdnadshavarna att arbeta i kommunen eller regionen vilket gör att ett antal arbetstimmar minskas i verksamheten och där vikarier ej sätts in, samt att arbetsgivaravgiftskostnaden sänks för arbetsgivaren vilket resulterar i enligt prognosen ett litet överskott ekonomiskt.

Vidare har konsekvenser för jämställdhet beaktas där målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Kvinnor arbetar i större utsträckning än män deltid samt har i högre grad tidsbegränsade och otrygga anställningsformer. Detta innebär större svårigheter att planera och kombinera arbete och familjeliv. Familjeveckan bedöms bidra till att underlätta möjligheten att kombinera egen försörjning och familjeliv. Enligt barnkonventionens artikel 26 ska konventionsstaterna bidra till varje barns rätt att åtnjuta social trygghet, inkl. socialförsäkring och ska vidta nödvändiga åtgärder i enlighet med nationell lagstiftning.

Förslaget om att införa en dag med familjedagspenning per förälder och år innebär mindre konsekvenser än om två eller tre dagar införs. Det innebär att effekterna på barn, jämställdhet etc. blir mindre omfattande. Det gäller såväl positiva som negativa effekter.

Kostnader

Enligt statistiska centralbyrån (SCB) berör förslaget ca 1,773 miljoner vårdnadshavare år 2018 som har ensam eller gemensam vårdnad om minst ett barn i åldern 4-16 år.

Underlaget för kostnadsberäkningarna har tagits fram med stöd av mikrosimuleringsmodellen FASIT där motsvarande antal beräknas vara ca 1,863 miljoner vårdnadshavare år 2022.

Det är svårt att kalkylera om hur många dagar som kommer att tas ut. I remissen har kalkylen beräknats på att mellan 60–80 % av dagarna kommer att användas, baserat på hur många kvarvarande dagar som totalt tagits ut år 2010 för barn som fyllt 8 år.

Den ekonomiska konsekvenser för den offentliga sektorn innebär att staten får ökade utgifter vid införandet av den nya förmånen. Det kommer också innebära kostnader för administration och IT-utveckling vid försäkringskassan. Inkomstskatten kommer att påverkas till viss del.

Lönekostnaderna för statligt anställda kommer på kort sikt att minska och kan på lång sikt uppstå brist på arbetskraft.

Kommuner och regionen kommer att påverkas skattemässigt och genom att arbetsgivaren till föräldrar som använder familjedagspenning. Även det allmänna ålderspensionssystemet beräknas påverkas av införandet även om effekten är relativt liten.

För 2022 om uttaget är 3 dagar per förälder och år blir kostnaden ca 2,92 alternativt 2,68 miljarder.

Inklusive statlig ålderspensionsavgift blir kostnaden ytterligare ca 0,29 miljarder.

Felicia Weinberg
verksamhetschef individstöd

Socialdepartementet
Socialförsäkringsenheten

Införandet av en familjevecka påbörjas Ds 2020:24

Remissinstanser

Alingsås kommun

Alvesta kommun

Arbetsdomstolen

Arbetsgivarverket

Arboga kommun

Barnombudsmannen

Botkyrka kommun

Bromölla kommun

Centrala studiestödsnämnden (CSN)

Datainspektionen

Diskrimineringsombudsmannen

Domstolsverket

Ekonomistyrningsverket

Eslöv kommun

Faluns kommun

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (FORTE)

Friskolornas riksförbund

Företagarförbundet

Företagarna

Försäkringskassan

Förvaltningsrätten i Falun

Förvaltningsrätten i Uppsala

Gotlands kommun

Göteborgs kommun

Hammarö kommun

Höganäs kommun

Idéburna skolors riksförbund

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF)

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF)

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)

Justitiekanslern

Jämställdhetsmyndigheten

Kammarrätten i Stockholm

Karlstads kommun

Katrineholms kommun

Knivsta kommun

Konjunkturinstitutet

Landsorganisationen i Sverige (LO)

Ledarna

Linköpings universitet

Luleå kommun

Lunds kommun

Malmö kommun

Malung-Sälens kommun

Marks kommun

Medlingsinstitutet

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)

Män för jämställdhet

Nacka kommun

Nora kommun

Norrköpings kommun

Pensionsmyndigheten

Regelrådet

Riksdagens arvodesnämnd

Riksdagens ombudsmän, JO

Riksdagsförvaltningen

Riksförbundet Barnens Rätt i Samhället (BRIS)

Riksförbundet hem och skola

Riksorganisationen Sveriges Makalösa föräldrar

Riksrevisionen

Ronneby kommun

Saco

Sala kommun

Sameskolstyrelsen

Sollefteå kommun

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Statens skolverk

Statskontoret

Stockholms kommun

Stockholms universitet – SOFI

Sundsvalls kommun

Sunne kommun

Svenskt Näringsliv

Sveriges A-kassor

Sveriges Kommuner och Regioner

Sveriges kvinnolobby

Sveriges skolledarförbund

Söderhamns kommun

Tjänstemännens Centralorganisation, TCO

Trelleborgs kommun

Umeå kommun

Umeå universitet

Vänersborgs kommun

Västerviks kommun

Älvsbyns kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Socialdepartementet **senast fredagen den 5 februari 2021**. Svaren bör lämnas i bearbetningsbar form (t.ex. Wordformat) per e-post till s.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till maria.lidstrom@regeringskansliet.se. Ange diarienummer S2020/08073 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet. Remissinstansens namn ska även anges i dokumentnamnet.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Remissinstanserna ombeds att beakta och även

yttra sig över de olika alternativ som föreslås i fråga om förmånstid (se bl.a. avsnitt 5.4 och kapitel 7).

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa 2 exemplar av promemorian. Exemplaren beställs hos Norstedts Juridik, kundservice, 106 47 Stockholm. Telefon 08-598 191 90, e-post kundservice@nj.se. Ange vid beställning att exemplaren är avsedda för remissändamål.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Therese Karlberg
Departementsråd

Kopia till

Norstedts Juridik, kundservice, 106 47 Stockholm